

TARTALOM

Köszönetnyilvánítás	7
I. Bevezetés	9
II. Társadalomtörténeti és politikatörténeti háttér	11
III. A királyi hatalomgyakorlás és az egyház	21
1. A dalmáciai egyházszervezet átalakulása	21
1.1. A dalmáciai egyházszervezet a magyar hódítás előtt	21
1.2. Dél-Dalmácia egyházi viszonyai a 12–13. században	24
1.3. Észak- és Közép-Dalmácia egyházszervezetének átalakulása	29
1.4. A dalmáciai egyházszervezet átalakulásának jellemzői	37
2. A dalmáciai főpapok a Magyar Királyságban	37
2.1. A dalmáciai főpapok a magyar uralom előtt	38
2.2. Magyar kötődésű főpapok Dalmáciában	41
2.3. A magyar uralom és a dalmáciai főpapok választása	50
2.4. A dalmáciai főpapok szerepe a királyi hatalomgyakorlásban	53
3. A királyok és hercegek egyházi adományai	58
3.1. A megvizsgált uralkodói és hercegi adományok	58
3.2. Az uralkodói adományok időbeli jellemzői	61
3.3. Az uralkodói adományok térbeli jellemzői	63
3.4. Az adományok tartalmi jellemzői	66
3.5. Az adományok szerepe az udvar és a városok között	69
3.6. Az adományok a kommunális fejlődés tükrében	70
3.7. Az uralkodói és hercegi adományok tanulságai	75
4. A magyar egyházpolitika az Adriai-tenger keleti medencéje hatalmainak tükrében	77
4.1. Egyházszervezeti változások	80
4.2. Egyházi adományok	81
4.3. A főpapok választása	84
4.4. A magyar egyházpolitika tanulságai	87

IV. A királyi hatalomgyakorlás és a kommunák	89
1. Dalmáciai városkiváltságok az Árpád-ház uralkodása alatt	90
1.1. A privilégiumok hitelességének kérdése	90
1.2. Az Árpád-kori dalmáciai városkiváltságok jellemzői	97
1.3. A privilégiumok helye Dalmáciában és a Magyar Királyságban	101
2. A magyar királyi hatalom képviselői: a szlavón hercegek	106
2.1. András dalmát-horvát hercegsége	107
2.2. A dalmáciai városok és egyházaik szerepe András és Imre harca során	109
2.3. Szlavón hercegség 1205 és 1270 között	113
3. A magyar királyi hatalom képviselői: a szlavón bánok	117
3.1. A horvát-dalmát báni hivatal kezdetei és az „egész Szlavónia bánja” cím meggyökeresedése	118
3.2. Horvát-dalmát bánok András hercegsége idején	122
3.3. A szlavón bánok és helyetteseik 1205 és 1270 között	125
3.4. A szlavón bánok és a dalmáciai városok kormányzata 1242 és 1270 között	128
4. Királyi reprezentáció	132
4.1. A középkori ünnepélyes bevonulások	132
4.2. A magyar királyi és hercegi látogatások	133
4.3. A magyar királyi és hercegi ünnepélyes bevonulások	137
5. A királyi hatalom meggyengülésének kora	147
5.1. Dalmácia igazgatása a 13. század utolsó harmadában	147
5.2. A Subicsok felemelkedése és hatalomátvétele	149
V. Zárszó	155
Bibliográfia	161
Mellékletek	175
Iohannes Lucius forrásgyűjteménye	175
A dalmáciai településnevek különböző nyelvű változatai	181
A magyar uralkodók és hercegek dalmáciai egyházi adományai	183
Személynévmutató	185
Földrajzinév-mutató	191
Térképek	195